

**Uchwała Nr XXXVI/244/18
Rady Powiatu Kolneńskiego
z dnia 28 lutego 2018 r.**

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kolneńskim na lata 2018-2020.

Na podstawie art.12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz.U. z 2017r. poz. 1868) w związku z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2017r. poz. 697 z późn.zm.) Rada Powiatu Kolneńskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kolneńskim na lata 2018-2020”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Kolneńskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Andrzej Mieczkowski

Załącznik do Uchwały XXXVI/244/18
Rady Powiatu Kolneńskiego
z dnia 28 lutego 2018 r.

**POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE KOLNEŃSKIM
NA LATA 2018 – 2020**

SPIS TREŚCI

WSTĘP.

1. Miejsce Programu w systemie zarządzania strategicznego.
 - 1.1. Założenia do programu wynikające z aktów prawa krajowego i międzynarodowego.
 - 1.2. Istota Programu w świetle założeń Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kolneńskim na lata 2006 -2015.
2. Struktura pieczy zastępczej.
3. Charakterystyka pieczy zastępczej na terenie Powiatu Kolneńskiego.
 - 3.1. Rodzinna piecza zastępcza.
 - 3.2. Instytucjonalna piecza zastępcza.
 - 3.3. Pomoc dla osób usamodzielnianych.
4. Cele programu i zadania do realizacji.
5. Limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2015-2017.
6. Harmonogram działań programowych na lata 2015-2017.
7. Zakładane rezultaty realizacji programu.
8. Zagrożenia dla realizacji działań ujętych w programie.
9. Źródła finansowania programu.
10. Realizatorzy programu.
11. Beneficjenci programu.
12. Sposób monitorowania i ewaluacja programu.

WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2017r. poz. 697 ze zm.) określa zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków, zadania administracji publicznej w zakresie systemu pieczy zastępczej, a także zasady finansowania systemu pieczy zastępczej.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Pieczę zastępczą organizuje powiat.

Pieczą zastępczą zapewnia:

- 1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;
- 2) przygotowanie dziecka do:
 - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
 - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych.

Pieczą zastępczą sprawowana jest w formie:

- 1) rodzinnej,
- 2) instytucjonalnej.

Przepisy w/w ustawy w art.180 pkt 1 nałożyły na powiat obowiązek opracowania i realizacji 3 letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej, zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Okres obowiązywania niniejszego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kolneńskim dotyczy lat 2018-2020.

Założone w Programie cele służą rozwojowi pieczy zastępczej zapewniającej każdemu dziecku całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodziców stabilnego i bezpiecznego środowiska wychowawczego.

1. Miejsce Programu w systemie zarządzania strategicznego.

1.1. Założenia do programu wynikające z aktów prawa krajowego i międzynarodowego.

Polityka społeczna wobec dziecka i rodziny jest przedmiotem zainteresowania zarówno prawa polskiego jak i międzynarodowego.

Prawa dziecka i rodziny zdefiniowane i przyjęte zostały przez państwa członkowskie ONZ, w tym przez Rzeczpospolitą Polską w „Konwencji o Prawach Dziecka” w 1989r.

Konwencja w art. 9 odnosi się do dzieci, które z przyczyn obiektywnych zostają sądowo umieszczone w pieczy zastępczej. Umieszczenie dziecka, zgodnie z przyjętym dokumentem, w pieczy zastępczej musi być uzasadnione i jest ostatecznością. Dziecku i rodzicom przysługuje niepodważalne prawo do wzajemnych kontaktów, chyba, że zagraża to dobrze pojętemu interesowi dziecka. Zarówno dziecko jak i cała rodzina musi być traktowana jako podmiot postępowania sądowego, opiekuńczego oraz społecznego i obywatelskiego.

Konwencja wskazuje na odpowiedzialność rodziców lub opiekunów prawnych za opiekę i wychowanie dzieci, respektowanie ich praw do nietykalności cielesnej, prawa do swobody wypowiedzi oraz wyznania. Art. 18 ust 2 Konwencji nakłada na państwa członkowskie obowiązek wspierania rodzin w dążeniu do harmonijnego i bezpiecznego rozwoju i wychowania, oraz zobowiązuje do budowania sieci instytucjonalnego wsparcia rodzin w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

Nadrzędnym aktem prawa Rzeczypospolitej Polskiej jest Konstytucja, która w art. 48 wskazuje prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami z uwzględnieniem stopnia dojrzałości dziecka, a także wolności jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania.

Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a organy władzy publicznej mają obowiązek ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych. Regulacje dotyczące opieki i wychowania dziecka poza rodziną biologiczną zawarte są w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na samorządy obowiązek budowania lokalnego systemu wsparcia w obszarze wychowania i pieczy zastępczej.

Jednym z celów Strategii Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego na lata 2010-2018 jest *wzmacnianie rozwiązań służących harmonijnemu funkcjonowaniu rodzin*.

Rekomendacją dla niniejszego Programu jest również Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kolneńskim na lata 2016-2025.

1.2. Istota Programu w świetle założeń Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kolneńskim na lata 2006 -2015.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kolneńskim na lata 2016-2025 przyjęta Uchwałą Nr XII/80/16 Rady Powiatu Kolneńskiego z dnia 01.02.2016r. w swoich założeniach zakłada sprawny system zapobiegania kryzysom rodziny oraz wsparcie dziecka i rodziny.

Odbywa się to poprzez realizację celów szczegółowych, w tym między innymi rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej, zapewnienie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego jak i finansowego, zapewnienie wszechstronnej pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

2. Struktura pieczy zastępczej.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ta ostatnia sprawowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka. Rodziny zastępcze dzielą się na: **spokrewnione**, które stanowią wstępni lub rodzeństwo dziecka, **niezawodowe** – osoby nie będące wstępnymi, ani rodzeństwem dziecka oraz **rodziny zastępcze zawodowe**, w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne.

Instytucjonalna piecza zastępcza sprawowana jest natomiast w formach: placówek opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje najczęściej na podstawie orzeczenia sądu, natomiast objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności.

Ponadto osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej, za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, jeżeli:

1) uczy się:

- a) w szkole,
- b) w uczelni,
- c) u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego lub

2) legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się:

- a) w szkole,
- b) w uczelni,
- c) na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia,
- d) u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

3. Charakterystyka pieczy zastępczej na terenie Powiatu Kolneńskiego

3.1 Rodzinna piecza zastępcza

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są rodzina zastępcza spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna oraz rodzinny dom dziecka.

Rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej.

Rodzinę zastępczą spokrewnioną tworzą małżonkowie lub osoba, o których mowa powyżej, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Rodzinę zastępczą zawodową lub rodzinę zastępczą niezawodową tworzą małżonkowie lub osoba, o których mowa powyżej, nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które:

- 1) dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- 2) nie są i nie byli pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- 3) wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- 4) nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- 5) są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone:
 - a) zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz
 - b) opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym,
- 6) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:
 - a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,

- b) właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,
 c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego.
2. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.
3. W przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów.
4. Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka sprawujący pieczę zastępczą nad dzieckiem mogą czasowo, za zgodą sądu, sprawować pieczę zastępczą nad tym dzieckiem poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Sprawowanie pieczy zastępczej nad dzieckiem może być czasowo powierzone przez sąd rodzinie zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, którzy nie zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka sprawują pieczę zastępczą nad rodzeństwem tego dziecka.

Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności:

- 1) traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
 - 2) zapewniają dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych;
 - 3) zapewniają kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych;
 - 4) zapewniają rozwój uzdolnień i zainteresowań;
 - 5) zaspokajają jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne
 - 6) zapewniają ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
 - 7) umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.
2. Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka współpracują z ośrodkiem adopcyjnym, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Na terenie Powiatu Kolneńskiego według stanu na dzień 31.12.2017 r. zastępczą formą opieki i wychowania objętych było **19** dzieci, umieszczonych w **14** rodzinach zastępczych, mieszkających na terenie Powiatu Kolneńskiego.

Na 14 rodzin zastępczych składało się:

- 1) **8** rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem, w których przebywało **9** wychowanków,
- 2) **6** rodzin niezawodowych, w których opiekę znalazło **10** dzieci.

Tabela nr 1. Rodzaje rodzin zastępczych i liczba dzieci w nich umieszczonych na przełomie lat 2015 -2017- na dzień 31.12 danego roku

rok	LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH			LICZBA DZIECI W RODZINACH		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Rodziny spokrewnione	11	9	8	14	11	9
Rodziny niezawodowe	8	8	6	11	11	10
Ogółem rodziny	19	17	14	25	22	19

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań WRIPS za lata 2015-2017.

Należy zaznaczyć, że znaczna część dzieci z terenu powiatu kolneńskiego – według stanu na 31.12.2017r. – 22 osoby przebywa obecnie w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu tj. powiatu ziemskiego łomżyńskiego, grodzkiego łomżyńskiego,

wysokomazowieckiego i piskiego.

Najczęstszymi przyczynami umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych jest: nadużywanie alkoholu przez jedno lub oboje rodziców, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawność rodzica lub długotrwała/ciężka choroba, pobyt za granicą co najmniej jednego z rodziców.

Struktura wiekowa dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w powiecie kolneńskim według stanu na dzień 31.12. 2017r. przedstawia się następująco:

Tabela nr 2. Dzieci w rodzinach zastępczych według wieku

Wiek dziecka	Ilość dzieci w rodzinach zastępczych
od 0 do 3	2
od 4 do 6	3
od 7 do 13	2
od 14 do 17	7
od 18 do 24	5
RAZEM:	19

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania GUS PS-02 za rok 2017

Rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

- 1) 660,00zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 2) 1000,00zł miesięcznie w przypadku umieszczenia w rodzinie zastępczej zawodowej i rodzinie zastępczej niezawodowej.

Rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko w wieku do 18 roku życia przysługuje dodatek wychowawczy w kwocie 500,00zł.

Rodzinie zastępczej na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Rodzinie zastępczej zawodowej na dziecko umieszczone na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka. Zawodowa rodzina zastępcza otrzymuje dodatkowo miesięczne wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż kwota 2000 zł miesięcznie, natomiast rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego nie mniej niż 2600zł miesięcznie .

Ponadto w art. 83 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zawarto katalog świadczeń, o które może ubiegać się rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka starosta może przyznać:

- 1) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka;
- 2) świadczenie na pokrycie:
 - a) niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – jednorazowo,

b) kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo.

2. Rodzina zastępcza niezawodowa i zawodowa może otrzymywać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinę zastępczą niezawodową albo zawodową na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, opał, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych kosztów przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2, umieszczonych w rodzinie zastępczej wraz z osobami tworzącymi tę rodzinę zastępczą.

3. Środki finansowe, o których mowa powyżej, starosta jest zobowiązany przyznać rodzinie zastępczej zawodowej, w której umieszczono powyżej 3 dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, jeżeli potrzeba przyznania tych środków zostanie potwierdzona w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

4. Rodzinie zastępczej zawodowej starosta może raz do roku przyznać świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.

Wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej ponosi powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej.

Ponadto od 1.01.2012 r. gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W tabeli nr 3 przedstawiono wydatki na opiekę i wychowanie dzieci pochodzących z terenu powiatu kolneńskiego, a przebywających w rodzinach zastępczych.

Tabela nr 3. Koszty utrzymania dzieci z terenu powiatu kolneńskiego, umieszczonych w rodzinach zastępczych, ponoszone przez Powiat Kolneński w latach 2015 – 2017

Koszt funkcjonowania rodzin zastępczych w zł			
Rok	2015	2016	2017
Wydatki przeznaczone na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu Powiatu Kolneńskiego, a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu kolneńskiego powiatów na terenie innych powiatów	452 130	499 758	405 043

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań WRiPS za lata 2015-2017.

3.2 Instytucjonalna piecza zastępcza

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego

Placówkę opiekuńczo-wychowawczą prowadzi powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 190 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza:

- 1) zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;
- 2) realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
- 3) umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- 4) podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;
- 5) zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- 6) obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;
- 7) zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych

W związku z tym, że na terenie Powiatu Kolneńskiego nie funkcjonuje placówka opiekuńczo-wychowawcza, dzieci z naszego powiatu są umieszczane w placówkach na terenie innych powiatów.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych według stanu na dzień 31.12.2017. przebywało 9 dzieci, w tym:

- a) powiat zambrowski – Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych - 5 osób
- b) powiat suwalski – 1 osoba,
- c) Miasto Suwałki – 1 osoba,
- d) Miasto Białystok – 2 osoby.

Na utrzymanie dzieci w latach 2015-2017 przekazano niżej przedstawione kwoty:

Tabela nr 4. Koszty utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo wychowawczej

Koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej w zł			
Rok	2015	2016	2017
Łączne roczne wydatki Powiatu Kolneńskiego na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	245 519	185 494	283 846

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania WRIPS za lata 2015-2017.

W sposób jednoznaczny należy stwierdzić, że koszt opieki rodzinnej w przeliczeniu na jednego wychowanka, jest znacznie niższy niż opieki instytucjonalnej, nie mówiąc już o niepodważalnej przewadze opieki rodzinnej, jeżeli chodzi o lepsze warunki prawidłowego rozwoju i wychowania dzieci.

Z tych dwóch względów należy wspierać i rozwijać wszelkie formy rodzicielstwa zastępczego.

Aby zrealizować takie założenie konieczne jest pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze i na prowadzących rodzinne domy dziecka, a jednocześnie zapewnienie im korzystnych warunków do podjęcia opieki. Należy również zapewnić środki finansowe na utworzenie kolejnych rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i rodzinnych domów dziecka.

3.3. Pomoc dla usamodzielnianych

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

- 1) przyznaje się pomoc na:
 - a) kontynuowanie nauki,
 - b) usamodzielnienie,
 - c) zagospodarowanie;
- 2) udziela się pomocy w uzyskaniu:
 - a) odpowiednich warunków mieszkaniowych,
 - b) zatrudnienia;
- 3) zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

3 lat — w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną;
roku — w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, określającego w szczególności:

- zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia,
- sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia.

Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę:

- w szkole;
- w zakładzie kształcenia nauczycieli;
- w uczelni;
- na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia;
- u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

Pomoc na kontynuację nauki przyznaje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia.

Pomoc przysługuje w czasie trwania odpowiednio roku szkolnego, roku akademickiego, kursu albo przygotowania zawodowego i wynosi 500,00zł miesięcznie.

Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi:

1) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną— nie mniej niż 3300 zł,

2) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną:

- nie mniej niż 6600 zł — jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,

- nie mniej niż 3300 zł — jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,

- nie mniej niż 1650 zł— jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia, w wysokości nie niższej niż 1500 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3000 zł. Pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej.

W Powiecie Kolneńskim w 2017 r. pomoc w procesie usamodzielnienia udzielana była pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze.

Udzieloną pomoc dla wychowanków opuszczających zastępcze formy opieki, w tym wysokość oraz formę udzielanej pomocy przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 5. Koszty poniesione przez Powiat Kolneński na usamodzielniających się wychowanków opuszczających zastępcze formy opieki w latach 2015 – 2017

Rok	2015		2016		2017	
	placówki opiekuńczo - wychowawcze	rodziny zastępcze	placówki opiekuńczo - wychowawcze	rodziny zastępcze	placówki opiekuńczo - wychowawcze	rodziny zastępcze
pomoc na kontynuowanie nauki	12 000	14 947	17 000	18 500	16 000	29 655
pomoc na usamodzielnienie	0	8 244	6 600	0	0	0
pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	0	1 500	1 500	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania WRIPS za lata 2015-2017.

4. Cele programu i zadania do realizacji

Za główny cel realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kolneńskim na lata 2018-2020 uznaje się:

„PROPAGOWANIE IDEI RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO ORAZ ROZWÓJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W CELU ZAPEWNIENIA DZIECIOM OPIEKI I WYCHOWANIA W WARUNKACH ZBLIŻONYCH DO RODZINY NATURALNEJ”.

Cel ten będzie realizowany poprzez cele szczegółowe, które wskazują na główne obszary działania w obrębie zadań wynikających z pieczy zastępczej.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 1:

Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Kolneńskim.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- 1.1. Upowszechnianie roli i znaczenia rozwoju rodzinnych, zastępczych form opieki. Promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki.
- 1.2. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat opieki zastępczej;
- 1.3. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- 1.4. Zapewnienie realizacji procesu diagnostyczno-kwalifikacyjnego dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, rodziny pomocowej (w tym zapewnienie stosownych szkoleń).

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2 :

Rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- 2.1. Doskonalenie zawodowe kadry wykonującej zadania z zakresu pieczy zastępczej.
- 2.2. Współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie, asystentami rodzinnymi, placówkami edukacyjnymi, specjalistycznymi, ośrodkami adopcyjnymi, sądem rodzinnym oraz podstawową opieką zdrowotną, organizacjami pozarządowymi.
- 2.3. Upowszechnianie dobrych praktyk w obszarze pomocy dziecku i rodzinie.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3:

Zapewnianie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego, jak i finansowego.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- 3.1. Objęcie rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
- 3.2. Pomoc dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej oraz osobom tworzącym rodzinną pieczę zastępczą w przezwyciężaniu problemów związanych z opieką nad małoletnimi.
- 3.3. Rozwój kompetencji wychowawczych i opiekuńczych poprzez udział rodzin zastępczych w szkoleniach doskonalących.
- 3.4. Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych.
3. 5. Wypłacanie rodzinom zastępczym świadczeń i dodatków do świadczenia.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4:

Zapewnienie wszechstronnej pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- 4.1. Objęcie wsparciem finansowym i rzeczowym usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

4.2. Wsparcie wychowanków w doskonaleniu umiejętności prospołecznych oraz aktywnego poruszania się po rynku pracy.

4.3. Współpraca z urzędami gmin i urzędem pracy celem pomocy wychowankom usamodzielnianym w podjęciu zatrudnienia i uzyskania mieszkania z zasobów gminy.

5. Limit rodzin zastępczych zawodowych w Powiecie Kolneńskim na lata 2018 – 2020

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza obowiązek planowania i limitowania rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie.

Na podstawie analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej, uwzględniając realne możliwości finansowe powiatu, ustala się następujący limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2018– 2020

2018 – 1 rodzina zawodowa

2019 - 1 rodzina zawodowa

2020 – 1 rodzina zawodowa

6. HAROMOGRAM DZIAŁAŃ PROGRAMOWYCH W LATACH 2018-2020

Cel szczegółowy	Kierunki działań	Sposoby realizacji działań	Terminy realizacji działań	Realizatorzy	Efekty działań	Mierzalne wskaźniki realizacji celu szczegółowego
1. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Kolneńskim	1.1. Upowszechnienie roli i znaczenia rozwoju rodzinnych zastępczych form opieki. Promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki.	1.1.1. Upowszechnianie ulotek, plakatów, publikowanie artykułów nt. opieki zastępczej w lokalnej prasie, na stronie internetowej.	co najmniej 1x 3 miesiące	PCPR w Kolnie	Postrzeganie rodzin zastępczych jako integralnego systemu pieczy zastępczej.	liczba opublikowanych artykułów, zamieszczonych ogłoszeń
		1.1.2. Promowanie rodzicielstwa zastępczego poprzez instytucje działające na terenie powiatu kolneńskiego.	2018-2020	PCPR w Kolnie		liczba przekazanych pism do instytucji
	1.2. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat opieki zastępczej	1.2.1. Promowanie zastępczych form opieki podczas organizowanych imprez okolicznościowych w powiecie kolneńskim np. Podlaskie Dni Rodziny, konferencje nt. rodziny.	2018-2020	PCPR w Kolnie	Podniesienie prestiżu rodzin zastępczych jako istotnego elementu systemu pieczy zastępczej.	Liczba imprez z udziałem pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej artykuły w prasie lokalnej, prezentacje prelegentów

		1.2.2.Obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego	koniec maja danego roku	PCPR w Kolnie Starostwo Powiatowe w Kolnie ,	Docenienie roli rodzica zastępczego.	lista obecności z obchodów Dnia Rodzicielstwa zastępczego, zdjęcia, artykuł
	1.3.Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.	1.3.1.Zamieszczanie ogłoszeń o naborze kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej na stronie internetowej pcpr, starostwa powiatowego, w lokalnej prasie itp.	1x3 miesiące	PCPR w Kolnie	Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	liczba zamieszczonych ogłoszeń, liczba pozyskanych kandydatów
		1.3.2. Przekazywanie informacji o poszukiwaniu kandydatów na rodziny zastępcze do różnych instytucji np. ośrodków pomocy społecznej, szkół, przychodni zdrowia, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kolnie, parafii rzymskokatolickich itp.,	1-2x w roku	PCPR w Kolnie	Wzrost liczby rodzin zastępczych – niezawodowych i zawodowych	liczba przekazanych informacji
		1.3.3. Indywidualne spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi tworzeniem pieczy zastępczej.	w okresie 2018-2020, według zapotrzebowania	PCPR w Kolnie	Powstanie różnorodnych form opieki zastępczej w powiecie kolneńskim.	Rejestr indywidualnych spotkań

	1.4. Zapewnienie realizacji procesu diagnostyczno-kwalifikacyjnego dla osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	1.4.1. Podpisanie umowy z psychologiem w celu przeprowadzenia badania i wydania opinii psychologicznej o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dla osób ubiegających się o ustanowienie rodziną zastępczą.	zawarcie umowy o dzieło z psychologiem w każdym roku obowiązywania programu	Dyrektor PCPR w Kolnie	Kompleksowa diagnoza i psychologiczna kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.	umowa o dzieło liczba wydanych opinii psychologicznych
		1.4.2. Zapewnienie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych,	wg potrzeb i harmonogramu szkoleń prowadzonych przez Ośrodek Adopcyjny w Łomży lub na zaproszenie Centrum Pieczy Zastępczej w Łomży	PCPR w Kolnie	Ukończenie wymaganego obligatoryjnie szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	liczba przeprowadzonych szkoleń, liczba kandydatów, którzy otrzymali świadectwo ukończenia szkolenia
		1.4.3. Kwalifikacja kandydatów na rodziny zastępcze.	na podstawie zgłoszeń kandydatów, zebranie pełnej dokumentacji niezbędnej do wydania zaświadczenia kwalifikacyjnego o byciu rodziną zastępczą	PCPR w Kolnie	Pozyskanie nowych rodzin zastępczych	liczba wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych

2.Rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej.	2.1.Doskonalenie kadry zawodowej wykonującej zadania z zakresu pieczy zastępczej.	2.1.1. Podwyższanie kwalifikacji pracowników organizatora rodzinnej pieczy w celu zapewnienia lepszej jakości wykonywanej pracy - udział w szkoleniach z zakresu pieczy zastępczej	W ciągu roku, na bieżąco, wg zapotrzebowania	PCPR w Kolnie	Wzrost wiedzy i umiejętności wśród kadry pomocy społecznej i kadry współpracującej w obszarze pomocy dziecku i rodzinie.	liczba odbytych szkoleń, liczba osób uczestniczących w szkoleniach
	2.2. Współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie, asystentami rodzinnymi, placówkami edukacyjnymi, specjalistycznymi, ośrodkami adopcyjnymi, sądem rodzinnym oraz podstawową opieką zdrowotną i organizacjami pozarządowymi.	2.2.1. Spotkania z pracownikami ops, pcpr, asystentami rodzinnymi, psychologiem, pedagogiem, pracownikiem ośrodka adopcyjnego, przedstawicielem sądu itp. w celu oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej	1x na 3 miesiące lub 1 x na 6 miesięcy	PCPR w Kolnie	Ocena sytuacji dziecka	protokoły z posiedzenia liczba sporządzonych ocen sytuacji dziecka
		2.2.2. Przekazywanie dwa razy w roku do Sądu Rodzinnego rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej	2 x w roku	PCPR w Kolnie	Rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz rejestr danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej.	liczba przekazanych rejestrów rodzin

		2.2.3. Przekazywanie do Sądu Rodzinnego oceny sytuacji dziecka i rodziny zastępczej.	1x na 3 miesiące lub 1 x na 6 miesięcy	PCPR w Kolnie	Posiadanie przez Sąd Rodzinny wiedzy na temat sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej	liczba przekazanych ocen
		2.2.4. Stworzenie systemu współpracy i komunikacji instytucji oraz organizacji świadczących pomoc specjalistyczną psychologiczną, socjalną i prawną rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.	w okresie 2018-2020, na bieżąco	PCPR w Kolnie OPS Organizacje pozarządowe z terenu powiatu kolneńskiego PP-P w Kolnie	Sprawny przepływ informacji między poszczególnymi podmiotami realizującymi zadania na rzecz pieczy zastępczej na poziomie gminnym i powiatowym.	
	2.3. Upowszechnianie dobrych praktyk w obszarze pomocy dziecku i rodzinie.	2.3.1. Udział kadry organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w wizytach studyjnych na terenie innych województw mających na celu poznanie dobrych praktyk w obszarze pomocy dziecku i rodzinie.	w okresie 2018-2020, wg możliwości udziału w wizytach	PCPR w Kolnie na propozycję Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego	Poznanie i wdrożenie dobrych rozwiązań w obszarze pomocy dziecku i rodzinie.	Liczba odbytych wizyt
		2.3.2. Udział kadry organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w konferencjach	w okresie 2018-2020 wg organizacji konferencji	PCPR w Kolnie	Poznanie dobrych praktyk w obszarze pomocy dziecku i rodzinie	liczba osób biorących udział w konferencji

		upowszechniających dobre praktyki				
		2.3.3. Wprowadzanie nowatorskich rozwiązań i metod pracy z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	w okresie 2018-2020 wg zapotrzebowania	PCPR w Kolnie / koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej/ OPS / asystenci rodziny/	Wdrażanie innowacyjnych metod pracy z rodziną.	Kwestionariusze opracowane i wykorzystywane przy pracy z rodziną Notatki z pracy z rodziną
3. Zapewnienie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego jak i finansowego.	3.1. Objęcie rodzin zastępczych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.	3.1.1. Zatrudnienie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	w okresie 2018-2020	PCPR w Kolnie	Poszerzenie przez rodziny zastępcze umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz umiejętności wspierających dzieci.	Liczba rodzin zastępczych objętych opieką koordynatora
		3.1.2. Przygotowywanie przez koordynatora we współpracy z odpowiednią rodziną zastępczą i asystentem rodziny planu pomocy dziecku	w okresie 2018-2020 wg zapotrzebowania	PCPR w Kolnie, podmiot organizujący pracę z rodziną	Plan pomocy dziecku	Liczba opracowanych planów pomocy dziecku

		3.1.3. Udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej	w okresie 2018-2020 wg zapotrzebowania	PCPR w Kolnie / zespół ds. pieczy zastępczej/	Wsparcie rodzin w realizacji zadań.	Liczba rodzin zastępczych, którym udzielono pomocy
		3.1.4. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.	w okresie 2018-2020 wg zapotrzebowania	PCPR w Kolnie / zespół ds. pieczy zastępczej/	Uregulowanie sytuacji prawnej małoletnich, możliwość	Pisma urzędowe dotyczące kontaktu z ośrodkiem adopcyjnym
	3.2. Pomoc dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej oraz osobom tworzącym rodziną pieczę zastępczą w przezwyciężaniu problemów związanych z opieką nad małoletnimi.	3.2.1. Zapewnienie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej i prawnej, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.	w okresie 2018-2020 wg zapotrzebowania	PCPR w Kolnie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kolnie, Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu kolneńskiego	Wsparcie rodzin w formie poradnictwa specjalistycznego.	liczba rodzin zastępczych i wychowanków objętych pomocą specjalistyczną
		3.2.2. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodziną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci	w okresie 2018-2020 wg zapotrzebowania	PCPR w Kolnie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kolnie,	Wzmocnienie rodzin zastępczych poprzez terapię.	Liczba rodziców zastępczych i dzieci objętych terapią i/lub poradnictwem

	umieszczonych w pieczy zastępczej.		Inne poradnie i instytucje zapewniające terapię i poradnictwo rodzinne		
	3.2.3. Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach poprawy zgodnie z potrzebami i przysługującymi rodzinom prawami	w okresie 2018-2020 wg zapotrzebowania	PCPR w Kolnie Ośrodki Pomocy Społecznej i Organizacje pozarządowe z terenu powiatu kolneńskiego	Poszerzenie wiedzy rodziców zastępczych na temat instytucji pomocowych.	Rejestr udzielonych informacji
	3.2.4. Rozwój pracy zespołowej na rzecz dziecka i rodziny	w okresie 2018-2020	Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej Asystent rodziny lub pracownik socjalny odpowiedniego ośrodka pomocy społecznej	Podniesienie jakości pracy oferowanej rodzinom zastępczym	Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą
3.3. Rozwój kompetencji wychowawczych i opiekuńczych poprzez udział rodzin zastępczych w szkoleniach	3.3.1. Zapewnianie rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby	4 x w roku w okresie 2018-2020	PCPR w Kolnie Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kolnie	Podniesienie kwalifikacji rodziców zastępczych	Liczba zorganizowanych szkoleń Liczba rodziców zastępczych, którzy ukończyli szkolenie

	3.4. Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych.	3.4.1. Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy	W okresie 2018-2020 na wniosek rodziny zastępczej lub koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	PCPR w Kolnie organizacje pozarządowe	Pomoc i wsparcie rodzin zastępczych w wypełnianiu ich funkcji.	liczba rodzin zastępczych korzystających z pomocy wolontariuszy, liczba wolontariuszy
		3.4.2. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia	w okresie 2018-2020 wg zapotrzebowania	PCPR w Kolnie	Pomoc i wsparcie rodzin zastępczych w wypełnianiu ich funkcji.	Liczba rodziców zastępczych uczestniczących w grupie wsparcia, liczba odbytych spotkań grupy wsparcia
		3.4.3. Zapewnianie rodzinom zastępczym poradnictwa, które ma na celu wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.	w okresie 2018-2020 wg zapotrzebowania	PCPR w Kolnie Ośrodki Pomocy Społecznej i Organizacje pozarządowe z terenu powiatu kolneńskiego	Pomoc i wsparcie rodzin zastępczych w wypełnianiu ich funkcji.	Liczba rodzin objętych poradnictwem

4. Zapewnienie wszechstronnej pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.	<p>3.5. Wypłacanie rodzinom zastępczym świadczeń i dodatków do świadczenia.</p>	<p>3.5.1. Przyznawanie obowiązkowych świadczeń pieniężnych i dodatków do świadczenia przysługujących rodzinom zastępczym.</p> <p>3.5.2. Przyznawanie fakultatywnych świadczeń pieniężnych – na wniosek rodzica zastępczego, w zależności od posiadanych środków finansowych.</p>	<p>W okresie 2018-2020 na podstawie wydanych decyzji administracyjnych, wystawionych not księgowych</p>	<p>PCPR w Kolnie Starostwo Powiatowe w Kolnie, właściwe Urzędy Miast lub Gmin za pośrednictwem Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu kolneńskiego</p>	<p>Wsparcie finansowe rodzin zastępczych.</p>	<p>Kwota wydatkowanych środków finansowych, decyzje administracyjne przyznające pomoc, listy wypłat, noty księgowe</p>
	<p>4.1. Objęcie wsparciem finansowym, rzeczowym socjalnym usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.</p>	<p>4.1.1. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomocy rzeczowej na zagospodarowania</p>	<p>W okresie 2018-2020 według zapotrzebowania</p>	<p>PCPR w Kolnie Starostwo Powiatowe w Kolnie</p>	<p>Wsparcie finansowo-rzeczowe pełnoletniego wychowanka pieczy zastępczej.</p>	<p>Kwota wydatkowanych środków finansowych, decyzje administracyjne przyznające pomoc, listy wypłat</p>
	<p>4.2. Wsparcie wychowanków w doskonaleniu umiejętności prospołecznych oraz aktywnego poruszania się po rynku pracy.</p>	<p>4.1.2. Umożliwienie zamieszkania usamodzielnianym wychowankom w mieszkaniu chronionym.</p>	<p>W okresie 2018-2020 według zapotrzebowania</p>	<p>PCPR w Kolnie</p>	<p>Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych</p>	<p>liczba osób korzystających z mieszkania, liczba wydanych decyzji przyznających pobyt w mieszkaniu</p>

4.3. Współpraca z urzędami gmin i urzędem pracy celem pomocy wychowankom usamodzielnianym w podjęciu zatrudnienia i uzyskania mieszkania z zasobów gminy.	4.2.1. Podnoszenie przez usamodzielnianych wychowanków kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych przez uczestnictwo w kursach zawodowych oraz treningach kompetencji i umiejętności społecznych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie lub w ramach projektów systemowych realizowanych przez PCPR	2018-2020 wg zapotrzebowania i realizowanych projektów	PCPR w Kolnie Starostwo Powiatowe w Kolnie, Urzędy Miasta lub Gminy, Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu kolneńskiego, Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie	Nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy i wzrost umiejętności społecznych.	liczba wychowanków uczestniczących w proponowanych formach wsparcia
	4.3.1. Wystosowywanie pism do Powiatowego Urzędu Pracy w Kolnie z prośbą o pomoc dla osoby usamodzielnianej w skierowaniu na staż lub podjęciu innego zatrudnienia.	2018-2020 według zapotrzebowania	PCPR w Kolnie Urzędy Miasta lub Gminy z terenu powiatu kolneńskiego , Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie	Podjęcie zatrudnienia przez wychowanków	Liczba sporządzonych pism liczba wychowanków korzystających z pomocy
	4.3.2. Pomoc w uzyskaniu mieszkania z zasobów gminy – wystosowywanie pism do właściwych burmistrzów/wójtów.	2018-2020 według zapotrzebowania	PCPR w Kolnie Urzędy Miasta lub Gminy z terenu powiatu kolneńskiego ,	Poprawa warunków mieszkaniowych wychowanków	Liczba sporządzonych pism, liczba wychowanków korzystających z pomocy

7. Zakładane rezultaty realizacji programu

1. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie wartości rodziny poprzez podejmowanie działań profilaktycznych i promujących wartości rodzinne.
2. Postrzeganie rodzin zastępczych jako „wspierających” system pomocy rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze.
3. Wzrost liczby rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych.
4. Pozyskanie, diagnoza i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.
5. Wzmocnienie funkcji rodzin zastępczych poprzez:
 - wsparcie koordynatorów,
 - poradnictwo specjalistyczne,
 - udział w szkoleniach,
 - wsparcie finansowe, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
6. Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
7. Kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych opuszczających zastępcze formy opieki.
8. Wzrost wiedzy i umiejętności kadry pomocy społecznej i kadry współpracującej w obszarze pomocy dziecku i rodzinie.
9. Poznanie i wdrażanie dobrych rozwiązań w obszarze pomocy dziecku i rodzinie na terenie powiatu Kolneńskiego.

8. Zagrożenia dla realizacji działań ujętych w Programie

1. Niewystarczająca ilość środków finansowych przeznaczonych na rozwój pieczy zastępczej.
2. Niewystarczająca liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.
3. Brak kandydatów na przyjęcie do rodzinnej pieczy zastępczej dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania lub nastolatków.
4. Utrudnianie przez naturalnych rodziców procesu przysposobienia dziecka.
5. Utrudniony proces regulowania sytuacji prawnej dziecka.
6. Trudności we współpracy z innymi instytucjami zaangażowanymi w pomoc dziecku i rodzinie.
7. Brak współpracy usamodzielniających się wychowanków zastępczych form opieki w procesie usamodzielnienia (nie realizowanie indywidualnych programów usamodzielnienia).

9. Źródła finansowania

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 – 2020 będą środki finansowe:

1. z budżetu Powiatu Kolneńskiego,
2. z budżetów samorządów gminnych, zobowiązanych do współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
3. z budżetów innych powiatów, zobowiązanych do zwrotu wydatków za dzieci, umieszczone w pieczy zastępczej na terenie powiatu kolneńskiego,
4. z budżetu państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych, ewentualnie
5. z odpłatności rodziców biologicznych,
6. pozyskane z programów, głównie z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

10. Realizatorzy programu

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie,
2. Starostwo Powiatowe w Kolnie, Zarząd i Rada Powiatu Kolneńskiego,
3. Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie współpracujące z PCPR w Kolnie,
4. Ośrodek Adopcyjny w Łomży ROPS w Białymstoku,
5. Sąd Rodzinny,
6. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kolnie,
7. Rodziny zastępcze,
8. Placówki oświatowe,
9. Urzędy Miast i Gmin z terenu Powiatu Kolneńskiego,
10. Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu gmin Powiatu Kolneńskiego,
11. Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie.
12. Organizacje pozarządowe.

11. Beneficjenci programu:

1. Dzieci i młodzież przebywająca w pieczy zastępczej.
2. Rodziny zastępcze.
3. Osoby usamodzielniane - pełnoletni wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo –wychowawcze.
4. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
5. Rodziny pomocowe sprawujące czasowo opiekę nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców.
6. Rodziny naturalne dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

12. Sposób monitorowania i ewaluacja Programu

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie.

Program jest spójny z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kolneńskim na lata 2016-2025 .

Monitorowanie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kolneńskim na lata 2018–2020 odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy zbieranych informacji nt. realizacji działań ujętych w Programie. Informacje te przedkładane będą Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie.

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych powiatu w zakresie rozwoju pieczy zastępczej.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Celem ewaluacji Programu będą następujące zagadnienia:

1. Czy program wspomaga rozwój rodzin zastępczych w naszym powiecie?
2. Czy zagwarantowano wystarczające środki na realizację programu?
3. Czy do pieczy zastępczej trafiają tylko te dzieci, których rodzice mimo wsparcia ze strony gminy nie wypełniają swoich obowiązków?
4. Czy współpraca z ośrodkiem pomocy społecznej (asystentem rodziny) z koordynatorem pieczy zastępczej stwarza właściwe warunki do współdziałania rodziny biologicznej z rodziną zastępczą lub placówką opiekuńczo-wychowawczą?
5. Które metody pracy dały oczekiwane rezultaty, a które należy zmienić?